

Bruxelles, 9. veljače 2017.
(OR. en)

6170/17

COHOM 16
CONUN 54
SOC 81
FREMP 11

ISHOD POSTUPAKA

Od:	Glavno tajništvo Vijeća
Za:	Delegacije
Br. preth. dok.:	15717/16 COHOM 168 CONUN 234 SOC 815 FREMP 210
Predmet:	Revidirani okvir na razini EU-a u skladu s člankom 33 stavkom 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom

Za delegacije se u Prilogu nalazi Revidirani okvir na razini EU-a u skladu s člankom 33 stavkom 2. Konvencije UN-a o pravima osoba s invaliditetom, kako je usvojen na 3513. sastanku Vijeća održanom 16. siječnja 2017.

**REVIDIRANI OKVIR NA RAZINI EU-a U SKLADU S ČLANKOM 33. STAVKOM 2.
KONVENCIJE UN-a O PRAVIMA OSOBA S INVALIDITETOM**

Slijedom preporuka uključenih u zaključne primjedbe koje je o prvotnom izvješću EU-a o provedbi Konvencije objavio Odbor UN-a za prava osoba s invaliditetom.

1. UVOD

Konvencija UN-a o pravima osoba s invaliditetom¹ (dalje u tekstu „Konvencija”²) za EU je stupila je na snagu 22. siječnja 2011. Člankom 33. stavkom 2. Konvencije od država potpisnica zahtijeva se da „održe, ojačaju, osmisle ili uspostave” okvir, uključujući barem jedan neovisan mehanizam. Uloga tog okvira je promidžba, zaštita i praćenje provedbe Konvencije. Okvir mora biti uspostavljen u skladu s *pravnim i administrativnim sustavima* svake države potpisnice. Člankom 33. stavkom 2. Konvencije predviđa se da se relevantne aktivnosti mogu provoditi u sklopu okvira koji se može sastojati od nekoliko tijela. Člankom 33. stavkom 3. Konvencije predviđa se da civilno društvo (posebice osobe s invaliditetom i njihove organizacije) mora biti uključeno u praćenje te u njemu u potpunosti sudjelovati.

U stavku 13. Kodeksa ponašanja između Vijeća, država članica i Komisije, kojim se određuju interni mehanizmi za provedbu Konvencije u Europskoj uniji i zastupanje Europske unije u vezi s tom Konvencijom stoji da „će Komisija pravodobno predložiti odgovarajući okvir za jedan ili više neovisnih mehanizama u skladu s člankom 33. stavkom 2. Konvencije i za sudjelovanje civilnog društva u skladu s člankom 33. stavkom 3. Konvencije uzimajući u obzir sve relevantne institucije, tijela, urede ili agencije Unije”.³

¹ 2010/C 340/08, SL C 340, 15.12.2010., str. 11.

² Sva pozivanja na pravne odredbe odnose se na Konvenciju, osim ako je predviđeno drukčije.

³ U daljnjem tekstu zbog jednostavnosti upotrebljavat će se izraz „institucija”, osim u slučaju pozivanja na određene odredbe Ugovora.

Povlačenjem Europske komisije iz Okvira na razini EU-a ne dovode se u pitanje zadaće koje Europska komisija vrši kao kontaktna točka EU-a za Konvenciju, među ostalim promidžba i zaštita, ili zadaće predviđene UFEU-om koje se odnose na praćenja provedbe prava EU-a u državama članicama.

2. PODRUČJE PRIMJENE

U skladu s člankom 44. stavkom 2. Konvencije, obveze EU-a kao organizacije za regionalnu integraciju jednake se obvezama države potpisnice, u mjeri u kojoj je to u okviru nadležnosti EU-a. Te su nadležnosti izložene u Prilogu II. Odluci Vijeća 2010/48⁴.

Područja nadležnosti EU-a obuhvaćena su mandatom Okvira EU-a te je on dopuna nacionalnih okvira i neovisnih mehanizama koji snose glavnu odgovornost za promidžbu, zaštitu i praćenje Konvencije u državama članicama.

Okvirom EU-a obuhvaćena su dva različita mandata:

- **kao prvo**, zadaće se moraju vršiti u onim područjima za koja su države članice nadležnosti prenijele na EU (uglavnom zakonodavstvo i politike EU-a⁵). To će biti glavno područje djelovanja Okvira,
- **kao drugo**, zadaće se moraju vršiti uz poštovanje „unutarnje” provedbe Konvencije koju obavljaju institucije EU-a, odnosno u odnosu na javnu upravu Unije, primjerice povezano s njezinim zaposlenicima, kao i njihovom interakcijom s građanima i javnošću.

⁴ Odluka Vijeća 2010/48/EZ o sklapanju Konvencije Ujedinjenih naroda o pravima osoba s invaliditetom od strane Europske zajednice, SL L 23, 27.1.2010., str. 35.

⁵ Kao što je prikazano u Izjavi EU-a o nadležnostima priloženoj Odluci Vijeća 2010/48.

3. ČLANOVI OKVIRA

Zadaće promidžbe, zaštite i praćenja prava definiranih Konvencijom trenutačno izvršava niz institucija i tijela EU-a.

Za sljedeće subjekte utvrđeno je da zajednički čine Okvir EU-a:

- Odbor za predstavke Europskog parlamenta
- Europski ombudsman
- Agencija Europske unije za temeljna prava
- Europski forum osoba s invaliditetom.

4. ZADAĆE KOJE TREBA IZVRŠITI

4.1 Promidžba

Europski ombudsman može zaprimati pritužbe te poduzimati istrage *ex officio* i izrađivati izvješća (članak 228. UFEU-a) o nepravilnostima u aktivnostima institucija, tijela, ureda i agencija EU-a, među ostalim i u aktivnostima Komisije i Agencije Europske unije za temeljna prava. Tim je odgovornostima obuhvaćeno i vršenje promidžbenih aktivnosti na temelju Konvencije, poput izdavanja godišnjeg izvješća o aktivnostima s odjeljkom posvećenim invaliditetu i širenja informacija putem mreže europskih ombudsmana.

Agencija EU-a za temeljna prava može podizati razinu osviještenosti o Konvenciji, u skladu s Uredbom 168/2007⁶ i višegodišnjim okvirom⁷. Agencija posebice može raditi na invaliditetu u sklopu tematskog područja suzbijanja diskriminacije, ali i putem drugih tematskih područja, slijedeći međusektorski pristup.⁸

Europski forum osoba s invaliditetom neovisno promiče Konvenciju kampanjama za podizanje razine osviještenosti i medijskim aktivnostima, izvješćima, organizacijom saslušanja i događanja, osposobljavanja, aktivnosti umrežavanja i dostavljanja relevantnih informacija svojim europskim i nacionalnim organizacijama članicama radi jačanja njihova tehničkog znanja i kapaciteta za zastupanje interesa, kao i angažmana dionika. Druge su strateške promidžbene aktivnosti nadzor usklađenosti zakonodavstva i politika EU-a te pružanje tehničkih savjeta javnim tijelima o primjeni Konvencije.

4.2 Zaštita

4.2.1 Usklađenost država članica s Konvencijom pri provedbi prava EU-a

Zaštita pojedinaca od kršenja Konvencije pri provedbi prava EU-a u državama članicama **u prvom je redu pitanje za nacionalne okvire i sudove**. Uloga Okvira EU-a u zaštiti prava pojedinaca komplementarna je s nacionalnim okvirima.

⁶ Uredba Vijeća (EZ) br. 168/2007 od 15. veljače 2007. o osnivanju Agencije Europske unije za temeljna prava, vidjeti osobito članak 3. te članak 4. stavak 1. i članak 4. stavak 2.

⁷ Odluka Vijeća (2008/203/EZ) o provedbi Uredbe (EZ) br. 168/2008 u pogledu donošenja višegodišnjeg okvira Agencije Europske unije za temeljna prava za 2007. – 2012., članak 4. stavak 1 točke od (a) do (h), Uredba 168/2007.

⁸ Relevantne su aktivnosti predstavljanje godišnjeg izvješća Agencije EU-a za temeljna prava o problemima povezanim s temeljnim pravima obuhvaćenima djelokrugom Agencije, izdavanje tematskih izvješća, organizacija osposobljavanja i obrazovnih aktivnosti, angažman dionika te komunikacija i događanja. Agencija ujedno može podizati razinu osviještenosti šire javnosti o njezinim temeljnim pravima te o mogućnostima i različitim mehanizmima za njihovu općenitu provedbu, a da se pritom ona sama ne bavi pojedinačnim pritužbama.

I Odbor za predstavke Europskog parlamenta doprinosi zaštiti od kršenja Konvencije pri provedbi prava EU-a u državama članicama jer može saslušati sve predstavke svih građana EU-a o pitanjima koja spadaju u područje djelovanja Unije te izravno na njih utječu (članak 227. UFEU-a). Pri obavljanju te zadaće Odbor je neovisan od država članica i Komisije.

4.2.2 Usklađenost institucija EU-a s Konvencijom

Praćenje navodnih kršenja Konvencije u obliku nepravilnosti u aktivnostima institucija EU-a u prvom je redu zadaća **Europskog ombudsmana**. Ombudsman može saslušavati i istraživati pritužbe o pitanjima prava i dobrog upravljanja, kao i pokretati istrage *ex officio* te sastavljati izvješća (članak 228. UFEU-a). **Europski ombudsman** može istraživati moguće nepravilnosti Komisije u administrativnim fazama njezina postupanja s pritužbama i aktivnosti praćenja te o tome izvješćivati. Ombudsman je neovisan od svih drugih institucija EU-a, kao i od svih vlada, institucija, tijela ili ureda.

Odbor za predstavke Europskog parlamenta ima široku zaštitnu ulogu u pogledu usklađenosti institucija EU-a s Konvencijom u njihovoj izradi politika i zakonodavnim aktivnostima, među ostalim i kada institucije EU-a djeluju u svojim funkcijama javne uprave (npr. u radnim sporovima). Odbor sasluša predstavke o zakonodavstvu i politikama EU-a, može podnijeti usmena pitanja Vijeću i Komisiji za raspravu na plenarnoj sjednici ili izdati izvješća i/ili rezolucije.

Europski forum osoba s invaliditetom zaprima informacije i pritužbe osoba s invaliditetom u vezi s njihovim pojedinačnim iskustvima te s time upoznaje odgovorne uprave i širu javnost. Forum kao treća strana može upućivati intervencije nizu nacionalnih i europskih sudova.

4.3 Praćenje

4.3.1 Praćenje provedbe Konvencije koju institucije EU-a vrše s pomoću prava i politika EU-a

Europski forum osoba s invaliditetom neovisno i sustavno **prati provedbu Konvencije koju EU vrši s pomoću prava i politika**, među ostalim ispitivanjem novih zakonodavnih prijedloga, te zaprima pritužbe povezane s njihovom provedbom. Forum stoga može procijeniti napredak, stagnaciju ili nazadovanje u uživanju prava tijekom određenog razdoblja.

Europski ombudsman nadopunjuje praćenje načina na koji institucije provode Konvenciju jer može pokrenuti istrage na vlastitu inicijativu i izdati izvješća o slučajevima nepravilnosti u institucijama, tijelima, uredima i agencijama EU-a⁹.

4.3.2 Osiguravanje podataka i razvoj pokazatelja

Europski forum osoba s invaliditetom neovisno prikuplja i analizira podatke u granicama svojeg mandata. Osiguravanje takvih podataka na neovisan način bit će njegova glavna zadaća u sklopu Okvira. U tom kontekstu **forum** također razvija pokazatelje i referentna mjerila za potporu postupku praćenja.

5. NAČIN RADA

Okvir EU-a treba djelovati kao jednostavan, učinkovit i praktičan mehanizam u kojemu će pojedinačni sudionici koji rade prema koordiniranom radnom planu doprinostiti zadaćama promidžbe, zaštite i praćenja Konvencije unutar svojih postojećih nadležnosti.

Tijekom godine sudionici Okvira obavljat će svoje zadaće u kontekstu svojih aktivnosti. Sudionici će prema potrebi stupati u kontakt jedni s drugima.

Sudionici Okvira sastat će se najmanje jednom godišnje na sastanku o napretku. Mogućnost održavanja dodatnih sastanaka propisno će se razmotriti s obzirom na potrebe te na zahtjev bilo kojeg sudionika Okvira.

⁹ Europski ombudsman ujedno s pomoću europske mreže ombudsmana može djelovati kao kanal za komunikaciju s nacionalnim i regionalnim ombudsmanima u državama članicama.

Svi sudionici imaju pravo prisustvovati cijelom sastanku, dobiti pristup dokumentima sa sastanka i izraziti svoja mišljenja o pitanjima o kojima se raspravlja. Odluke će se donositi konsenzusom. Sudionici će postići dogovor o radnim metodama i prioritetima.

Jasna komunikacija prema javnosti ključna je kako bi se osiguralo ispravno razumijevanje funkcioniranja Okvira te zadaća i aktivnosti različitih sastavnica. Članovi Okvira osiguravaju da rad povezan s provedbom Konvencije bude jasno utvrđen i primjereno vidljiv u njihovim aktivnostima redovitog izvješćivanja.

Osim toga, jedan od članova Okvira održavat će potpuno dostupne internetske stranice na kojima će se nalaziti poveznice s internetskim stranicama drugih sudionika.

Revizija Okvira i/ili njegovih radnih metoda može se pokrenuti kad god se to smatra nužnim.
